

REFERAT Udvalg for lighed i sundhed d. 07-11-2024

Mødedato Torsdag d. 07. november 2024 kl. 12:30

Mødested Mødelokale F4 stuen, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Præsentation af forskning i Præhospitalet samt forskning i forhold til socialt udsatte.....	3
Projekt 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet'.....	4
Social investering i boligsocial sundhedsindsats i Herning.....	6
Mødeplan samt tids- og procesplan for arbejdet i udvalg for lighed i sundhed.....	8
Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget.....	9
Gensidig orientering.....	10
Mødedeltagelse.....	11

Punkt 1: Præsentation af forskning i Præhospitalet samt forskning i forhold til socialt udsatte

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Forskning & Udvikling er en afdeling i Præhospitalet, der har til formål at lave præhospital forskning ud fra en vision om at skabe skelsættende viden til gavn for patienten. Afdelingen er tilknyttet Aarhus Universitet via Institut for Klinisk Medicin.

På mødet deltager forskningsleder Ulla Væggemose, Præhospitalets afdeling for Kvalitet & Udvikling, med en introduktion til præhospital forskning. Derefter præsenterer psykolog og lektor Tine Bennedsen Gehrt og klinisk lektor og forskningsoverlæge, ledende overlæge for lægerne i Akut Medicinsk Koordinering (AMK-vagtcentralen) Martin Faurholdt Gude projektet 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet'.

Beslutning

Ulla Væggemose gav indledningsvist en præsentation af afdelingen Forskning & Udvikling samt en præsentation af den forskning, der laves i Præhospitalet.

Tine Bennedsen Gehrt og Martin Faurholdt Gude præsenterede herefter projektet 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet'.

I forlængelse af præsentationen blev samarbejdet med Social Sundhed drøftet, herunder blandt andet hvordan det kan sikres, at indsatsen i projektet kan dække hele regionen.

Udvalget tilkendegav, at dette er et af de projekter, de forventer kan være med til at mindske uligheden i sundhed for en række udsatte borgere.

Punkt 2: Projekt 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet'

1-00-14-22

Resume

Præhospitalets afdeling for Forskning & Udvikling har udarbejdet projektet 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet', der har som overordnet formål at forbedre den præhospitale indsats for borgere i sårbare og marginaliserede positioner, der kontakter Præhospitalet uden akut somatisk sygdom, samt for borgere med hyppige kontakter til Præhospitalet, hvor behovet fortrinsvis er af ikke-akut somatisk karakter.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at projektet 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet' godkendes,

at Præhospitalet bevilliges 2,450 mio. kr. til at gennemføre projektet, og

at midlerne finansieres af 'Puljen til øget lighed i sundhed'.

Sagsfremstilling

Baggrund

Tidligere undersøgelser i Præhospitalets afdeling for Forskning & Udvikling har fokuseret på hyppige indringere til 1-1-2 i Region Midtjylland for at opnå dybere indsigt i denne målgruppe. Projektet analyserede henholdsvis regionale opkaldsdata, spørgeskemabesvarelser og interviews.

Data fra undersøgelserne viser, at 413 borgere stod for 1.803 opkald til Præhospitalet over fire måneder, svarende til 6,4 % af alle 1-1-2-opkald i perioden. Spørgeskemaer fra 17 borgere afslørede, at opkaldene ofte skyldtes en følelse af frygt, smerter eller bekymring. Dog vurderede de sundhedsfaglige visitatorer, at 67 % af opkaldene ikke var relevante for 1-1-2. Interviews med 12 borgere viste, at de behov, der blev præsenteret over telefonen, varierede meget. Nogle ringede, når de kæmpede mentalt, andre ringede, når de havde brug for at blive beroliget, og nogle ringede, når andre hjælpelinjer (fx Livslinjen) ikke var tilgængelige. Ofte var der ikke overensstemmelse mellem Præhospitalets tilgængelige ressourcer og det, der blev ringet ind om.

På den baggrund har Forskning & Udvikling udarbejdet projektet 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet', der består af tre dele.

Projektet

Første del af projektet vil bidrage med afgørende viden om målgruppen og muliggøre opbygningen af den nødvendige infrastruktur for videre udvikling. I denne fase skabes et overblik over borgere i sårbare og marginaliserede positioner, som kontakter Præhospitalet uden akutte eller sub-akutte medicinske behov med henblik på at forberede infrastrukturen i Akut Medicinsk Koordinering (AMK) frem mod del 2 af projektet.

Andel del er en intern præhospital opgradering, hvor der fokuseres på at undersøge og optimere håndteringen af opkald fra borgere i sårbare og marginaliserede positioner gennem en intern præhospital ændring og øget brug af video. Uddannelsen vil blive lavet i et tæt samarbejde med organisationen Social Sundhed. Social Sundhed tilbyder at opgradere den uddannelse, de giver deres frivillige sundhedsstuderende, så den passer til de sundhedsfaglige visitatorer i AMK. Dette er en omkostningslav intervention, der, hvis den virker, kunne have potentiale til at blive standarden i AMK-vagtcentralen. Det set-up, der foreslås i denne del af projektet, er unikt og ville gøre AMK i Region Midt landsførende i håndtering af borgere i sårbare og marginaliserede positioner.

Tredje del af projektet er en brobygningsordning med Social Sundhed, der handler om at udvikle en ny intervention, der støtter mennesker i sårbare og marginaliserede positioner, som kontakter Præhospitalet uden akut somatisk behov, og at evaluere effekten fra både borgerens og sundhedspersonalets perspektiv. Tidligere undersøgelse har vist, at mennesker i sårbare og marginaliserede positioner ofte kontakter Præhospitalet uden at lide af en akut eller sub-akut medicinsk tilstand. Derfor er det væsentligt at undersøge, hvilken form for hjælp de har brug for. De har måske ikke brug for en ambulance eller medicinsk behandling, når de ringer, men de har stadig brug for hjælp.

Organisationen Social Sundhed har etableret et netværk af frivillige sundhedsstuderende, der støtter mennesker i sårbare og marginaliserede positioner i at navigere i sundhedssystemet. Med projektet ønskes det at afprøve, om Social Sundheds tilbud kan udvikles yderligere for at støtte mennesker i sårbare og marginaliserede positioner, når de kontakter Præhospitalet uden at lide af en akut eller sub-akut medicinsk tilstand. Interventionen vil fungere ved, at borgere uden akutte medicinske behov, der kontakter Præhospitalet, kan samtykke til, at deres

kontaktoplysninger deles med Social Sundhed. Herefter vil Social Sundhed hurtigt kontakte borgeren og forbinde denne med en frivillig sundhedsstuderende, der kan hjælpe med at finde den rette støtte.

Projektet er mere uddybende beskrevet i vedlagte projektbeskrivelse.

Tidsplan og budget

Projektet vil løbe over fire år med start 1. halvår 2025 og frem til evaluering og afrapportering, der er planlagt afsluttet 2. halvår 2028. Samlet budget for projektets tre dele udgør sammenlagt 2,45 mio. kr. Et uddybende budget samt en tidsplan for projektets afvikling fremgår af vedlagte projektbeskrivelse.

Midlerne til projektet foreslås finansieret af puljen til øget lighed i sundhed.

Evaluering og formidling

I forhold til evaluering og formidling af projektets resultater planlægger Forskning & Udvikling at producere mindst to videnskabelige publikationer i fagfællebedømte internationale tidsskrifter og præsentationer på nationale og internationale konferencer, hvor der vil være et særligt fokus på bred formidling af projektet til sundhedsprofessionelle, interessenter og lægpersoner. For at sikre dette vil projektgruppen udarbejde skriftlig kommunikation målrettet lægfolk, som vil blive gjort tilgængelig via Videnskab.dk's online platform 'Forskerne Formidler', på projektgruppens sociale medier (primært LinkedIn) samt gennem relevante nyhedsbreve. De samlede resultater vil ligeledes blive sammenskrevet til en evalueringsrapport, der vil blive offentlig tilgængelig.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed anbefaler, at projektet 'Borgere i sårbare positioner i kontakt med Præhospitalet' godkendes, at Præhospitalet bevilges 2,450 mio. kr. til at gennemføre projektet, og at midlerne finansieres af 'Puljen til øget lighed i sundhed'. Udvalget besluttede på den baggrund at sende projektet videre til politisk behandling.

Derudover pegede udvalget på, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis de sundhedsøkonomiske aspekter tænkes ind i projektet.

Det blev videre aftalt, at der skal være en fortløbende dialog mellem Forskning & Udvikling og udvalg for lighed i sundhed, samt at udvalget løbende holdes orienteret om status på projektet. Udvalget er særligt interesseret i, hvis der kommer nogle erkendelser i forhold til kommunikation og organisatorisk sundhedskompetence.

Bilag

Projektbeskrivelse 'Sårbare borgere i kontakt med præhospitalet'

Punkt 3: Social investering i boligsocial sundhedsindsats i Herning

1-00-14-22

Resume

Region Midtjylland har som en del af arbejdet med sociale investeringer indgået en samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond. En af ambitionerne er at iværksætte en social investering inden for det boligsociale område med fokus på at mindske ulighed i sundhed.

Regionen er sammen med Den Sociale Investeringsfond, Landsbyggefonden og Poul Due Jensens Fond i dialog med Herning Kommune om en sådan investering. Der arbejdes p.t. med den indledende del af projektet, og sagen fremlægges til en orientering om det forventede samarbejde.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at udvalg for lighed i sundhed tager orienteringen, om at der indledes et samarbejde med Herning Kommune om at afdække mulighederne for en social investering, til efterretning.

Sagsfremstilling

Beboere i udsatte boligområder, som er omfattet af en boligsocial helhedsplan, er kendetegnet ved, at en relativ stor andel har komplekse og sammensatte problemer, som går på tværs af forvaltningsområder i kommunen og ofte også på tværs af regionale og kommunale indsatser.

Tværgående problematikker kan være vanskeligt håndterbare og kræver andre og måske nye tilgange, som det vil være muligt at afprøve med en fælles investering på tværs af myndigheder og fonde. Ønsket er at afprøve og evaluere resultaterne af en styrket tværsektoriel boligsocial indsats med fokus på sundhed, heriblandt de sociale, sundhedsmæssige og økonomiske gevinster.

Region Midtjylland, Den Sociale Investeringsfond, Landsbyggefonden og Poul Due Jensens Fond har tilbudt partnerskab med Herning Kommune og den boligsociale helhedsplan i Herning. Formålet er at lave en fælles investering for at styrke beboernes sundhed, beskæftigelse og trivsel samt at øge sammenhængskraften og medborgerskabet i udsatte boligområder.

Fokus på sundhed i det boligsociale arbejde

Målgruppen for indsatsen forventes at være beboere i helhedsplanens område, som har komplekse og sammensatte udfordringer, flere kommunale eller regionale forløb, et behov for at få koordineret indsatser, og som vurderes at have et potentiale for udvikling og progression i forhold til sundhed, beskæftigelse og trivsel.

Indsatsen afprøves gennem en social investering, der sikrer, at hvis indsatsen lykkes, så forventes det ikke kun at skabe livsforbedringer for beboerne, men også en økonomisk gevinst i form af sparede udgifter i både kommune, stat og region.

En forebyggende sundhedsindsats forventes blandet andet at reducere beboernes kontakter til sundhedsvæsenet, sundhedsydelse og indlæggelser. Opnås disse resultater, vil det medføre en økonomisk besparelse i det regionale sundhedsvæsen, som kan anvendes til at finansiere den sundhedsrettede indsats.

Det konkrete indhold af sundhedsindsatsen skal defineres i samarbejdet, så det bliver integreret i den boligsociale helhedsindsats og målrettet den lokale kontekst.

Økonomiske rammer for investeringen

Den Sociale Investeringsfond har udarbejdet et budgetoverslag for investeringen som p.t. lyder på 10-13 mio. kr. Det forventes, at Region Midtjylland over en årrække vil skulle investere ca. 2. mio. kr. i sundhedsindsatsen fra puljen til øget lighed i sundhed.

Midlerne bruges til, at Region Midtjylland, sammen med de tre fonde, stiller investeringskapital til rådighed, for at indsatsen kan gennemføres. For de indsatsmål, hvor der kan dokumenteres en forbedret sundhed for beboerne og deraf følgende reducerede behov for sundhedsydelser, betaler regionen for disse resultater.

Investeringen sikres således ved, at både kommune og region forpligter sig på at tilbagebetale investorerne, hvis indsatsen lykkes med at indfri en række aftalte sociale, sundheds- og økonomiske mål. Resultaterne følges gennem investeringsperioden med henblik på at dokumentere effekter og sikre et fremadrettet finansieringsgrundlag.

I aftalen indgår præmissen, at kommunen, der sandsynligvis får den største økonomiske effekt, skal afholde den største del af resultatbetalingen til investorerne.

Videre proces

Endeligt forslag til indsatsbeskrivelse, økonomimodel og investeringskontrakt vil blive fremlagt til politisk godkendelse. Udvalg for lighed i sundhed holdes orienteret undervejs i udviklingsarbejdet.

Det er forventningen, at indsatsen vil kunne igangsættes i efteråret 2025.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed tog orienteringen, om at der indledes et samarbejde med Herning Kommune om at afdække mulighederne for en social investering, til efterretning.

Det blev aftalt, at dette skal tænkes ind i formandens status på udvalgets arbejde, som kommer på et temamøde primo 2025.

Punkt 4: Mødeplan samt tids- og procesplan for arbejdet i udvalg for lighed i sundhed

1-00-14-22

Resume

Der fremlægges mødeplan samt en tids- og procesplan for det fremadrettede arbejde i udvalg for lighed i sundhed.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at mødeplan samt tids- og procesplan for udvalgets arbejde godkendes.

Sagsfremstilling

På seneste møde drøftede udvalg for lighed i sundhed udvalgets arbejde i den resterende del af udvalgsperioden, herunder hvilke af de indsats, som tidligere er drøftet i udvalget, der skal prioriteres i den resterende udvalgsperiode.

Udvalget pegede på følgende indsats:

- Udvalget ønsker fremadrettet et indblik i det, der arbejdes med i forhold til børn og unges mentale sundhed i Human First samarbejdet.
- Udvalget ønsker en orientering om arbejdet i Danske Regioner i forhold til en række anbefalinger, der er afleveret til bestyrelsen om børn og unges mentale sundhed.
- Udvalget ønsker at fastholde fokus på socialsygeplejersker og samspillet med psykiatrien.
- Udvalget drøftede anbefalingen fra Sundhedsstyrelsens rapport om socialoverlæger med henblik på, at administrationen på et kommende møde giver et bud på, hvad man allerede står på i Region Midtjylland, og hvad man eventuelt kunne lægge til, samt hvordan man har arbejdet med det andre steder.
- Udvalget ønsker at indlede en dialog med psykiatri- og socialudvalget, og det blev aftalt, at formandskabet inviterer formandskabet for psykiatri- og socialudvalget til en drøftelse om, hvor udvalgene måske kan spille sammen om at sætte noget i gang.
- I forhold til samarbejdet med almen praksis blev det aftalt, at formandskabet tager den indledende kontakt til PLO-Midtjylland med henblik på en dialog om muligheden for at indgå i et projekt/samarbejde.

På den baggrund blev det aftalt, administrationen skulle lave en konkret mødeplan samt en mere overordnet tids- og procesplan for udvalgets resterende funktionsperiode for, hvordan udvalget mest hensigtsmæssigt kan arbejde videre med ovenstående emner/indsatser samt de indsats, som udvalget allerede arbejder med.

Beslutning

Mødeplan samt tids- og procesplan for udvalgets arbejde blev godkendt.

Administrationen orienterede om, at man er ved at se på muligheder for møder med Udsatterådet, psykiatri- og socialudvalget samt PLO-Midt.

Der var enighed om, at der skal sættes fokus på, hvad der sker på børn- og ungeområdet. Det blev aftalt at kigge ind i Human First samarbejdet.

Administrationen orienterede videre om, at man er ved at afdække forskellige muligheder for etablering af en sociallægefunktion i Region Midtjylland.

Udvalget drøftede herefter de to møder, der har været afholdt i henholdsvis Struer Kommune og Norddjurs Kommune. Det blev aftalt, at præsentationerne fra oplæggene på møderne sendes med referatet ud.

Bilag

Mødeplan for udvalg for lighed i sundhed 2022-2025

Tids- og procesplan for arbejdet i udvalg for lighed i sundhed

Oplæg Struer - Hvem er de unge i vores system

Oplæg Norddjurs

Punkt 5: Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget

1-00-14-22

Resume

Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 27. august 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 27. august 2024 godkendes.

Sagsfremstilling

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 27. august 2024 kan tilgås i FirstAgenda.

Beslutning

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 27. august 2024 blev godkendt.

Punkt 6: Gensidig orientering

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Eventuelt og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer.

Beslutning

Der var ikke noget til eventuelt.

Punkt 7: Mødedeltagelse

1-00-14-22

Beslutning

Alle var mødt.

Purnima Erichsen og Gitte Færgemann deltog virtuelt i mødet.

Mødet blev hævet kl. 15.30.